

Kai prabyla atmintis...

Eglė STANINAITĖ-POPOVA

Rugsėjo 26 dieną Brazauskų namuose-muziejuje vyko šventė. Kaip ir kiekvienais metais, paminėtas pirmojo nepriklausomos Lietuvos prezidento Algirdo Brazausko, gimtadienis. Jei likimas nebūtų pakreipęs kitaip, jam būtų sukakę 83-eji.

Tokia proga į muziejų pasikalbėti, prisidinti prisiminimais pakviestas gerbiamas profesorius, filosofas, buvęs politikas Bronislovas Genzelis. Jį kalbino Kaišiadorių muziejaus istorikas Vytautas Budvytis, kurį su profesoriumi sieja graži ir vaisinga draugystė, trunkanti jau ne vienerius metus.

Visiems susirinkus, svečias leidosi į prisiminimus – tuos laikus, kai aktyviai dalyvavo politikoje. Kalba pakrypo vis dar aktualios temos link – link Valdovų rūmų statybos. Profesorius papasakojo, kaip gimė visai Lietuvai svarbus statinio idėja, kaip ji buvo įgyvendinama. Šia tema žodį tarė ir Prezidento brolis Gerardas Brazauskas. Vėliau abiejų vyrų dėmesys nukrypo į Sąjūdį. Tautos istorijai svarbų etapą jie prisiminė su pagarpa ir nostalgija. Nuosirdžiai dalinosi savo patirtimi, pasakojo apie žymius to meto žmones, apie sudėtingą politinę situaciją. Tiek B. Genzelis, tiek G. Brazauskas noriai prisiminė tuometinius

įvykius. Nieko nuostabaus – juk pirmasis buvo aktyvus politikas, Sąjūdžio veikėjas, antrasis į dėmiais sekė savo brolio politinius žingsnius.

Dalijantis patirtimi, dėmesys kryo ir į daug senesnius įvykius – į tuos laikus, kai gerbiamas svečias dar tik rinkosi profesiją ir gyvenimo kelią. V. Budvyčio paragintas, profesorius papasakojo apie keletą gerai visuomenei žinomų savo klasės draugų: karininką P. Murauską, sportininką A. Varanauską, draugus A. Steponavičių, A. Žitkų, A. Janulį. Visi jie buvo žinomi ir gerbiami žmonės. Kartu svečias papasakojo istoriją, kaip buvo pašalintas iš mokyklos. Ir visai ne dėl to, kad buvo neklauzada ar pramuštgalvis. Filosofas, tuo metu dar mokynys, užstojo mergaitę prieš anuometinę mokyklos valdžią, ir, žinoma, valdžiai tai nepatiko. B. Genzelis buvo pašalintas, tačiau vėliau įstojo į vakarinę mokyklą ir mokslus sėkmingai pabaigė.

B. Genzelis ir G. Brazauskas

Prisiminus jaunystės laikus, šiltai paminėtas ir matematikos mokytojas Gerardas Žilinskas, kuris vis ragino B. Genzelį stoti į matematikos specialybę. Ir nors profesorius pasirinko kitą kelią, šis žmogus jam padarė didelę įtaką. Istoriją pajavirino G. Brazausko prisiminimas apie jo vardo atsiradimą. Pasirodo, mokytojo G. Žilinsko tėtis buvo daktaras ir taip pat turėjo Gerardo vardą. O Sofija Brazauskienė daktarą gerai pažinojo ir gerbė, todėl sūnų pavadino jo vardu, kad užaugęs būtų gerbiamas ir „nusisekęs“ žmogus. G. Brazauskas

tikrai pateisino gautą vardą. Dar vienas prisiminimas, kurį verta paminėti – apie profesoriaus susidomėjimą filosofija. Dabar raudonų plytų name, bene viename puošniausių mieste, įsikūrusi vyskupija. Bet tuo metu, kai profesorius augo, pastatas stovėjo apleistas, užkaltais langais. Vieną dieną vaikai nuplėšę lentas, nutarė įeiti pasižvalgyti po vidų. Ten būsimasis profesorius surado Platono veikalą. Taip užgimė susidomėjimas, ilgainiui nuvedęs jaunąjį filosofą į Maskvos filosofijos fakultetą.

Tačiau pokalbis nebūtų išbaigtas, jei nebūtų paliestos dabar aktualios temos. Istorikas V. Budvytis neatsitiktinai uždavė šiomis dienomis ypač aktualų pabėgėlių klausimą. Profesorius atsakė, kad globalizacija ir lokalizacija vyksta nuolat. Paminėjo procesus, vykusius Prancūzijoje valdant Liudvikui XVI. Po to nusikėlė į senovės Graikiją. Ir galiausiai prisiminė itin tinkamą posakį, kad ne mes pasirenkam epochą, bet epocha renkasi mus.

Pokalbis su gerbiama profesoriumi buvo ne tik labai įdomus, bet ir prasmingas. Jaunesnieji išgirdo įdomių faktų apie politiką ir Sąjūdį, vyresnieji prisiminė senus laikus. Visi susidomėję klausėsi ir B. Genzelio, ir G. Brazausko pasakojimų. Pasikalbėjus, pasidalinus prisiminimais, susirinkusieji buvo vaišiniami keptu pyragu pagal Sofijos Brazauskienės receptą. Taip prabėgo kelios turiningos valandos, palikusios gerų įspūdžių ir malonių prisiminimų. Dėkojame visiems atėjusiems, kalbėjusiems, palikusiems.

Daugiau renginio akimirku – www.kaisiadoriumuziejus.lt

Renginio svečiai Brazauskų namuose-muziejuje

Astos Sabornytės nuotr.

Mūsų kalendorius

10.06 – ANTRADIENIS.

Saulė teka 7.28, leidžiasi 18.46.

Dienos ilgumas 11.18.

Mėnulis – delčia.

VARDUVININKAI: Brunonas, Budvydas, Vytenė.

10.07 – TREČIADIENIS – Krašto apsaugos diena. Diena už orų darbą.

Saulė teka 7.30, leidžiasi 18.44.

Dienos ilgumas 11.14.

Mėnulis – delčia.

VARDUVININKAI: Morkus, Renatas, Butrimas, Eivina, Justina.

10.08 – KETVIRTADIENIS.

Saulė teka 7.31, leidžiasi 18.41.

Dienos ilgumas 11.10.

Mėnulis – delčia.

VARDUVININKAI: Benedikta, Marcelis, Sergijus, Daugas, Gaivilė, Brigita, Demetras, Aina.

Ramutės Šimelienės nuotr.

Gyventojų dėmesiui!

Informuojame, kad Kaišiadorių mieste renovuojami magistraliniai vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklai. Galimi trumpalaikiai vandens tiekimo sutrikimai, debito ir slėgio sumažėjimas Kaišiadorių mieste, Gudienoje, Stasiūnuose, Aviliuose, Vladikiškėse ir Kiemelių gyvenvietėje.

Renovacijos darbai bus baigti 2015 m. spalio 30 d.

Atsiprašome vandens vartotojų už laikinus nepatogumus.

UAB „Kaišiadorių vandenys“

Derybos dėl šakos kolektyvinės sutarties tęsiasi

Ramunė MOTIEJŪNAITĖ-PEKKINEN
LSDPS atstovė spaudai

Rugsėjo 24 d. Švietimo ir mokslo ministerijoje įvyko posėdis, kuriame ministerijos ir profesinių sąjungų derybinės grupės toliau derino pozicijas dėl švietimo šakos kolektyvinės sutarties. Lietuvos švietimo darbuotojų profesinei sąjungai atstovavo pirmininko pavaduotojas Vytautas Silvanavičius, stebėtojo teisėmis dalyvavo pirmininko pavaduotoja Erika Leiputė-Stundžienė.

Posėdyje vieningai sutarta tik dėl kolektyvinės sutarties punkto, kuris numato, jog per tris mėnesius nuo sutarties įsigaliojimo būtų inicijuojamas teisinių prielaidų, sudarančių galimybes profesinių pensijų fondo atsiradimui, kūrimas. Tačiau derantis toliau, pozicijos išsiskyrė profsąjungų gretose: LSDPS derybininkas nebesavo nei už mokyklų tinklo optimizavimo skatinimą, nei už klasės krepšelio įvedimą nenumatant tam papildomų lėšų ir nežinant, ar jis pasiteisins. Nepaisant to, balsų dauguma („už“ balsavo aštuoni ministerijos ir šeši profesinių sąjungų derybininkai) minėtiems punktam buvo pritarta. Pritarta ir tam, kad ikimokyklinio ir priešmo-

kyklinio ugdymo pedagogų atlyginimai būtų didinami pradedant 2016 m. ir kasmet augtų ne mažiau kaip 5 proc., kol susilygins su bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų darbo užmokesčiu. Nors LSDPS derybininkas ir šį kartą balsavo „prieš“ laikydamasis pozicijos, jog ikimokyklinių įstaigų pedagogams algos turėtų kilti ženkliau, – kasmet po 10 proc., nes dabar ikimokyklinio ugdymo pedagogų atlyginimai yra apie 40 proc. mažesni nei mokytojų, todėl siekiant juos sulygtinti reikia tai daryti sparčiau.

Ar tikrai „optimizuoti“ reiškia „gerinti“?

Diskutuojant dėl klasės krepšelio įvedimo buvo paminėta, jog Premjero darbai sudarytoje darbo grupėje buvo sutarta naująją lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką pradėti bandyti jau nuo šių metų rugsėjo (ir tai ne vienintelis minėtos darbo grupės nutarimų punktų, kurio nesilaikoma). LSDPS siūlė iš viso į svarstomą dokumento projektą netraukti punkto dėl klasės krepšelio, nes, pasak V. Silvanavičiaus,

esmė yra ne lėšų paskirstymo metodikoje, o skiriamų lėšų dydyje. „Jeigu pakeisim tik metodikos pavadinimą, o skiriamos lėšos nebus atkurtos į iškrižinį lygį, situacija švietime nesikeis“, – posėdyje kalbėjo jis.

Nepaisant LSDPS pozicijos, balsų dauguma nutarta į šakos švietimo kolektyvinę sutartį įtraukti punktą, jog klasei skiriamos lėšos metodika bus išbandoma nuo 2016 m. sausio 1 d. pen-

kiose savivaldybėse, o įgyvendinama – nuo 2017 m. sausio 1 d.

Kalbant dėl mokyklų tinklo optimizavimo (Premjero sudarytoje darbo grupėje buvo sutarta optimizuoti mokyklų tinklą ir mokytojų skaičių), LSDPS derybininkai nuosekliai laikėsi pozicijos, kad dokumente, kurį pasirašo profesinės sąjungos, apskritai neturėtų būti kalbos apie optimizavimą, kas nūdienos kontekste dažniausiai reiškia mokyklų

uždarymą. Anot V. Silvanavičiaus, tai ne profsąjungų ir ministerijos, o politikų ir mokyklų steigėjų reikalas.

Lietuvos švietimo profesinės sąjungos pirmininkas Audrius Jurgelevičius oponavo LSDPS nuomonei teigdamas, kad mokyklų tinklo optimizavimas yra „geriausio tinklo kūrimas“, kuriame būtų vietos ir mažoms, ir didelėms mokykloms.

Nukelta į 4 psl.

Derybų akimirka

Autorės nuotr.